

НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Економічна компаративістика

Мета та завдання навчальної дисципліни

Компаративістика – порівняльне дослідження економічних систем. На позиції економічної теорії вона показує існування (як одночасно, так і послідовно у часі) різні економічні системи і аналізує риси подібності та різниці між ними. Компаративістика поряд з еволюційною політичною економією виводить розуміння економічного устрою суспільства за границі абстрактної моделі ринкової економіки, вивчає дійсне співвідношення між різними видами ринкових і неринкових економік, що існують у світі. Це дослідження веде до розуміння різних економічних систем як конкретних стадій розвитку економічного типу суспільних відносин.

Вивчення економічної компаративістики націлено на засвоєння студентами поняття стосовно економічної системи і її структури, на вміння визначати принципи та форми відмінностей між економічними системами, на оволодіння методами виділення різних типів економічних систем і методів економічного порівняння як різних типів економічних систем, так і різних моделей економічних систем.

Програма курсу

Параметри порівняння економічних систем. Структура і основні елементи економічних систем. Техніко-економічні та постеконімічні параметри порівняння. Параметри порівняння відносин, що визначають алокацію ресурсів, параметри порівняння відносин власності. Порівняльний аналіз соціальних та відтворювальних механізмів.

Історичні співставлення економічних систем. Цивілізаційний і формальний підходи. Переодизація розвитку економічних систем. Нелінійність соціально-економічного розвитку. Типи соціально-економічних систем.

Добуржуазні економічні системи і генезис буржуазних економічних систем. Економіка реального соціалізму і генезис. Моделі розвитку і природа кризи. Соціалістична і капіталістична світові системи: порівняльне дослідження.

Особливості розвинутих ринкових систем і їх місце у світовому господарстві. Матеріальні умови виробництва та економічний лад в розвинутих економічних системах. Зміни у економічних відносинах в умовах постіндустріальних тенденцій. Нова якість

ринку в умовах генези постіндустріального суспільства. Трансформація факторів виробництва. Людський капітал. Трансформація відносин власності. Нові характеристики соціально-трудових відносин та мотивації праці. Способи соціального регулювання ринку.

Типологізація і порівняльне дослідження розвинутих ринкових систем. Основні моделі розвинутих ринкових систем. Порівняльний аналіз основних моделей розвинутої капіталістичної економіки.

Країни, що розвиваються: місце у світовому господарстві, типологізація, порівняння основних моделей. Країни, що розвиваються як особливий тип економічних систем. Порівняльний аналіз економічних відносин та інститутів.

Порівняльний аналіз трансформаційних соціально-економічних систем. Порівняльний аналіз основних параметрів трансформації. Трансформаційні економічні системи: динаміка, види, узагальнені характеристики.

Міжтипові співвідношення соціально-економічних систем, що існують у світі.

Процеси глобалізації і формування нових типів економічних систем. Зміст та тенденції глобалізації. Глобальні економічні відносини й інститути. Економічна компаративістика: проблеми генезиса в умовах глобального розвитку.

Література

1. Афанасьев М. Время глобализации /М. Афанасьев, Л. Мясникова /МЭ И МО. -2005.
2. Гальчинский А. Глобальні трансформації: концептуальні альтернативи. Методологічні аспекти. –К.: «Либідь», 2006. -312с.
3. Геец В. Характер переходных процессов в экономике знаний /В. Геец//Экономика Украины. -2004. -№ 4.
4. Иноземцев В. К теории постэкономической общественной формации.(В. Иноземцев) – М., 1995.
5. Евтух А. Информационная эпоха и актуальные проблемы экономики /А.Евтух//МЭ и МО. -2005. -№4.
6. Команов А.И.,Бузгалин А.В. Экономическая компаративистика: Учебник. –М.: ИНФРА – М., 2005. -246с.
7. Лесков Л.В. Нелинейная- Вселенная: новый дом для человечества /Л.В.Лесков. –М: ЗАО «Изд-во «Экономика», 2003. -446с.

8. Медоуз Д. Пределы роста. 30 лет спустя /Д.Медоуз, Й.Рандерс; [пер. С англ.] – М.: ИКЦ «Академкнига», -2007. -349 с.
9. Овчинников Г.Н. Международная экономика /Г.Н. Овчинников. – СПб, -1998.
10. Перехідна економіка: Підручник /В.М.Геец, Є.Г.Панченко, Е.М.Лібанова та ін. зв ред. В.М.Гейця. –К. : Вища школа, 2003. -591с.
- 11.Пороховський О.А. Економічна криза як рубіж сучасного світового і національного розвитку /О.А. Пороховський //Економічна теорія – 2009. -№1, -с.5-13.
1. Чухно А. Сучасна фінансово-економічна криза: природа, шляхи і методи її подолання/ А.Чухно //Економіка України. -2010. -№ 1. –с.4-